

WAKKERE HERSENOPERATIE

SAS-ingreep

WAKKERE HERSENOPERATIE SAS-ingreep

Het volledige team van de afdeling neurochirurgie heet u welkom. Een voorstelling van ons team vindt u in de algemene onthaalbrochure.

U wordt opgenomen voor een Sleep-Awake-Sleep trepanatie of wakkere hersenoperatie.

► Wat is een SAS-ingreep?

Het doel van de neurochirurg is om zoveel mogelijk tumorweefsel te verwijderen op een veilige manier zonder uitval van belangrijke functies zoals taal en beweging.

Tijdens de ingreep zult u gedurende het wakkere deel zelf actief meewerken om om zowel de **motorische zones** (beweeglijkheid en gevoeligheid van arm en been) als de belangrijkste **taalzones** (taalbegrip en vloeiend spreken) in kaart te brengen via pijnloze elektrische stimulatie op de hersenen.

Slapend deel = toegang tot de tumor

Wakker deel = detecteren van een veilige operatieroute + verwijderen van de tumor

Slapend deel = sluiten van de schedel

► Voor uw opname

- U onderging reeds bepaalde onderzoeken (RX, CT, MRI ...).
- Er werd samen met de neurochirurg een planning gemaakt.
- U kreeg reeds informatie in verband met de tumor of vasculaire malformatie, de ingreep en het belang van uw medewerking.
- De anesthesist gaf u informatie in verband met het wakker maken tijdens de ingreep en het belang van een goede houding op de operatietafel.
- De neurologopedist verstreekte u alle uitleg en bereidde u voor met taaltesten (Dutch Linguistic Intraoperative Protocol) op uw belangrijke rol als 'gids' tijdens het wakkere deel van de operatie.

► Opname

Eén of twee dagen voor de ingreep

U wordt 1 à 2 dagen voor uw ingreep opgenomen om de resterende onderzoeken te plannen. Meld u aan in straat 60, daarna wordt u doorverwezen naar de afdeling neurochirurgie.

De verpleegkundige wijst u uw kamer toe, maakt een anamnese op (algemene vragenlijst), overloopt uw medicatie, kijkt de meegebrachte onderzoeken na en geeft een bondige uitleg in verband met uw verblijf. Zo nodig en indien nog niet gebeurd, krijgt u preoperatieve standaardonderzoeken (bloedafname, cardiogram en een foto van de longen).

De neurologopedist komt bij u langs en herneemt samen met u de taaltesten. De oncologische verpleegkundige komt bij u langs voor een kennismakingsgesprek. Soms is er nog een bezoek van

de anesthesist die uw dossier nakijkt en kunt u eventuele vragen stellen. De anesthesist bepaalt welke medicatie nog moet ingenomen worden.

Dagelijks krijgt u bezoek van één van de neurochirurgen. Zij geven de belangrijke elementen van uw medische conditie aan elkaar door. Er wordt u eveneens meegedeeld op welk uur de operatie zal plaatsvinden.

Afhankelijk van uw thuissituatie en de revalidatie na de ingreep, kan er een beroep gedaan worden op de sociale dienst om thuishulp of een revalidatiedienst te plannen die bij u past. Omdat de wachttijden voor de revalidatie soms lang zijn, is het belangrijk om dit zo vroeg mogelijk te bespreken.

De dag voor de ingreep wordt uw haar afgeschoren, afhankelijk van de plaats van de huidinsnede en worden markers

geplaatst. Na het plaatsen van de markers wordt een CT-scan en/of NMR-scan verricht. Deze beeldvorming is essentieel voor de neuronavigatie. Dit is te vergelijken met een GPS-systeem dat de weg wijst naar de operatiezone. Er wordt een verband aangebracht boven de markers om het loskomen tegen te gaan. Soms wordt er geopteerd om het haar niet te scheren. Er wordt een haarwassing gedaan met Isobetadine Uni wash om de haren en hoofdhuid te ontsmetten. In plaats van markers te gebruiken wordt er in die omstandigheden voor een ander referentiesysteem geopteerd.

U krijgt een lavement toegediend zodat u zich tijdens de operatie en de eerste dagen nadien geen zorgen hoeft te maken over uw stoelgang.

Dag van de operatie

Vorbereiding

- Eet of drink na middernacht niets meer.
- Er wordt geen slaapmedicatie toegediend om een optimale medewerking te verkrijgen tijdens het wakkere deel van de ingreep.
- Op advies van de anesthesist wordt de nodige thuismedicatie toegediend.
- 's Morgens kunt u eventueel nog een douche nemen.
- Trek een operatiehemd aan.
- De verpleegkundige zal u helpen bij het aandoen van de anti-flebitiskousen die u tijdens uw verblijf moet dragen.
- Juwelen, contactlenzen, make-up en tandprothesen moeten verwijderd worden.
- U beschikt over een kluis op de kamer om waardevolle voorwerpen op te bergen. De sleutel kunt u tijdens de ingreep afgeven aan de verpleegkundige.
- Uw bril moet eventueel mee naar de operatiezaal om de testen te kunnen uitvoeren. Afhankelijk van de plaats van de ingreep zal uw bril aangepast worden. Uw bril en andere persoonlijke zaken kunnen mee in een tas aan bed.
- Soms dient u Gliolan opgelost in water te drinken. Deze contraststof kleurt het tumorweefsel tijdens de ingreep.

De ingreep

- U wordt naar de voorbereidingskamer gebracht en krijgt een infuus.
- Er wordt veel aandacht besteed aan uw positionering op de operatietafel zodat u comfortabel ligt tijdens de wakkere fase.
- Het wakkere deel van de ingreep duurt gemiddeld 2 uur.
- U zult voortdurend de gekende taaltesten uitvoeren terwijl ook uw motoriek gecontroleerd wordt. Deze permanentie observatie gebeurt door de anesthesist, de neurologopedist en de operatieverpleegkundigen. U kunt zelf ook altijd een vraag stellen of opmerkingen geven. Het volledige team staat steeds klaar om daar onmiddellijk op in te gaan!

Na de ingreep

- Na de ingreep wordt u naar de ontwaakzaal gebracht waar u van dichtbij geobserveerd wordt.
- Nadien brengt men u naar de afdeling intensieve zorg waar u 1 of 2 nachten verblijft. Bezoek is 30 minuten toegelaten tussen 15u en 16u en tussen 19u en 19u45.

De volgende dagen:

Eens u terug komt van de afdeling intensieve zorg, zullen de verpleegkundigen op de dienst neurochirurgie een centrale rol spelen bij uw verdere ziekenhuisopname. Naast het toedienen van de lichamelijke zorgen zijn er tal van zaken op te volgen:

- De hygiënische zorgen worden aangepast aan uw noden en zijn erop gericht om u zo spoedig mogelijk terug zelfstandig te maken.
- Draag uw anti-flebitiskousen tot de dag van ontslag.
- Wij volgen uw bloeddruk, pols, temperatuur en bewustzijn op.
- U krijgt de nodige pijnmedicatie via een vast schema, aangepast aan uw specifieke noden.
- Uw voeding wordt opgestart en opgevolgd.
- Mogelijks werd tijdens de ingreep een blaassonde geplaatst. De chirurg beslist wanneer u mag opstaan. Daarna wordt de sonde verwijderd om blaasinfecties te voorkomen.
- Het belang van een goede houding in bed wordt u uitgelegd. Het is belangrijk dat u niet te plat ligt om vochtphoping ter hoogte van de wonde te voorkomen.

- Uw verband wordt dagelijks gecontroleerd en indien nodig verwisseld (bij nabloeden, loskomen, jeuk, zwelling ...).
- Uw taal, slikken, beweging en psychische toestand worden opgevolgd en doorgegeven aan de kinesitherapeut, logopedist en arts.
- Als er thuishulp of revalidatie moet voorzien worden, wordt er contact opgenomen met de sociale dienst. Omdat de wachttijden soms lang zijn, is het belangrijk om dit zo vroeg mogelijk mee te delen.
- Enkele dagen na de ingreep wordt een controlescan uitgevoerd.
- U en uw familie kunnen altijd bij ons terecht voor vragen of problemen.

► Vorbereiding op uw ontslag

Geef formulieren of attesten die de arts moet invullen tijdig af. De dag voor uw ontslag ontvangt u een ontslagbrochure met vermelding van de te nemen medicatie (u krijgt medicatie mee voor twee dagen), de wondzorg, een datum om de hechtingen te verwijderen (kan door de huisarts of thuisverpleging gebeuren) en een afspraak om op controle te komen bij de chirurg. Het is belangrijk om bij uw thuiskomst uw huisarts te verwittigen.

Er worden eventueel ook verdere afspraken meegegeven voor kinesithérapie en/of logopedie. Bij bestraling en/of chemotherapie zal er een voorbereidend gesprek gepland worden. Nadien worden voor u de nodige afspraken gemaakt en een planning meegedeeld op de dienst oncologie-radiotherapie. De oncologische verpleegkundige begeleidt u in dit traject.

Contact

Secretariaat neurochirurgie

Straat 58

T 09 224 65 20

Verpleegafdeling neurochirurgie

T 09 224 51 67

Intensieve zorg

T 09 224 51 52

Sociale dienst

T 09 224 63 20

Neurologopedist

T 09 224 50 20 (Erik Robert)

T 09 224 58 36 (Annelies Aerts)

Deze brochure werd ontwikkeld voor het gebruik binnen het AZ Sint-Lucas ziekenhuis Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het ziekenhuis. Deze informatiefolder werd met de grootste zorg opgemaakt, de inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Indien er vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden in staan dan zijn het AZ Sint-Lucas, het personeel en de artsen hiervoor niet aansprakelijk.

vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek

Campus Sint-Lucas
Groenebriel 1
9000 Gent

Campus Volkskliniek
Tichelrei 1
9000 Gent

T 09 224 61 11
E info@azstlucas.be

21.548
Laatste update: aug 2019